

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

1 квітня 2004 року

№12 (2665)

ВІТАЄМО

з успішним виступом у відкритій олімпіаді з математики механіко-математичного факультету Київського національного університету ім. Т. Шевченка студентів Фізико-технічного інституту НТУУ «КПІ»:

серед студентів 1-2 курсів

Олександра Рибак (ФІ-22) - 1 місце
Богдана Нагіряка (ФІ-22) - 2 місце
Кирила Веденського (ФІ-22) - 3 місце
Володимира Нестерука (ФІ-22) - 4 місце
Бориса Байденка (ФІ-22) - 4 місце
Антон Харківа (ФІ-32) - 4 місце

серед студентів 3-4 курсів

Юрія Тихого (ФФ-01) - 1 місце
Андрія Гогольова (ФІ-01) - 2 місце
Юрія Кутафіна (ФФ-01) - 3 місце
Дмитра Рибак (ФІ-01) - 3 місце
Олексія Кравченка (ФІ-01) - 3 місце

Ректорат, Студентська Рада НТУУ «КПІ»

Всеукраїнська нарада ректорів

17-18 березня 2004 року у м. Харкові на базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» пройшла Всеукраїнська нарада ректорів вищих технічних навчальних закладів України «Вища технічна освіта України і Болонський процес». Організаторами наради виступили Міністерство освіти і науки України, Асоціація ректорів вищих технічних навчальних закладів та Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».

Учасником цієї наради міг відчувати себе кожен, хто 18 березня завітав до зали засідань Вченої ради нашого університету. Саме тут було розташовано великий екран, на який транслювалося пленарне засідання наради. Аналогічний екран, на якому відтворювалося все, що відбувалося в залі засідань Вченої ради НТУУ «КПІ», було встановлено і в Харкові.

Викладачі, студенти, співробітники із зацікавленістю взяли участь у нараді, поставили питання міністру освіти і науки В.Г.Кременю. Все це стало можливим завдяки використанню мережі URAN.

З доповіддю на нараді виступив ректор НТУУ «КПІ» академік НАН України М.З.Згуровський. Текст доповіді М.З.Згуровського подається.

Инф. «КПІ»

Митники – політехнікам

Під час відкриття експозиції

11 березня у Державному політехнічному музеї при НТУУ «КПІ» (ДПМ) відбулося урочисте відкриття експозиції технічного антикваріату, де представлені оптичні прилади, ваги різної конструкції, самовари, зразки побутової техніки початку ХХ ст., нагороди, монети (див стор. 5).

Всі експонати – а їх кілька сотень – були вилучені працівниками митниці України при незаконному перетині державного кордону України. Тому почесними гостями політехніків були працівники Державної митної служби України та Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України.

Ректор НТУУ «КПІ» М.З.Згуровський подякував митникам за передані раритети, які могли назавжди покинути Україну, а тепер служитимуть благородній просвітницькій справі. О.К.Федорук, голова Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України, зокрема сказав: «Я щасливий, бо бачу цікаві експонати, що їх дбайливо зберігають в ДПМ. Тут школярі та молодь вивчатимуть традиції інженерних шкіл України, знайомитимуться з нинішніми здобутками, щоб згодом стати творцями науки і техніки, гідними великої України». Начальник управління Державної митної служби України В.С.Копач розповів про роботу митників щодо контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України та протидії контрабанді культурними цінностями.

Нову експозицію презентував директор ДПМ д.т.н. проф. Л.О.Гріфен. Він розповів про роботу музею, зокрема його розбудову й майбутнє розширення. Для почесних гостей влаштували екскурсію музеєм, їм подарували книги про КПІ.

Инф. «КПІ»

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Вища технічна освіта

2 і Болонський процес

3

Наукові розробки – Київ

Наука заради миру

4

Презентація проекту оновлення парку КПІ

5

В.П.Пантелеєву – 75!

6

Інженерія + економіка = конкурентоспроможність

ETA – 45!

Антикваріат від митників

Новини техніки з Інтернету

Оголошення

ВИЩА ТЕХНІЧНА ОСВІТА І БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС

Доповідь ректора НТУУ «КПІ» М.З. Згуровського на Всеукраїнській нараді ректорів вищих технічних навчальних закладів, 17-18 березня 2004 року, м. Харків

Шановні колеги!

Обговорюючи Болонський процес як інструмент гармонізації нашої системи освіти з європейською, ми маємо замислитися над більш глибокими, хоч і традиційними проблемами. Вони полягають в оновленні змісту освіти та у вдосконаленні її методології у відповідності до значних суспільних та технологічних перетворень, які відбуваються як у нашій країні, так і у світі в цілому. Тобто реформуючи освіту, ми, в першу чергу, маємо відповісти на питання: чому навчати і як навчати фахівців для подолання викликів природи, суспільних, економічних, технологічних та інших запитів сучасного світу.

Тут важливо виділити два фактори. Вони диктують нові вимоги до методологічної, світоглядної, системної підготовки сучасних фахівців.

Перший викликаний інформаційною революцією та появою суспільства, побудованого на знаннях.

У всіх сферах людської діяльності дуже швидко продукуються, оновлюються і розповсюджуються нескінченні факти, дані і знання про явища природи, технологічні та суспільні зміни.

У зв'язку з цим істотно зростає роль системних, міждисциплінарних знань людини, необхідних для раціонального й осмисленого оперування з нескінченними потоками різноманітних знань і даних з метою вирішення нових,

нестандартних проблем. У цій новій парадигмі найголовніше місце відводиться аналітичним здібностям інженера та вченого, тобто його спроможності шукати і знаходити необхідну інформацію, точно формулювати проблеми і гіпотези, вбачати в сукупностях даних певні закономірності, знаходити розв'язок складних міждисциплінарних задач.

Другий фактор пов'язаний з побудовою національних економік більшості країн світу на засадах інноватики. Вони поєднують такі важливі суспільні складові, як виробництво, науку, освіту та бізнес в єдину інноваційну модель країни, галузі чи компанії. Тому сучасний інженер повинен мати цілісні знання про ринкові, інноваційні механізми і вміння їх застосовувати на практиці. Зрозуміло, що за часів централізованої економіки так завдання не ставилося в принципі, що не дозволяє автоматично переносити навчальні програми і методи підготовки інженерів з тих часів на сучасність.

Вказані фактори обумовлюють нові підходи до технічної освіти. Коротко вони зводяться до наступного:

1. Стає актуальним суттєве оновлення змісту та методики навчання, включення до навчальних програм управлінських, економічних та правових знань, поглиблене вивчення інформаційних технологій, основ інтелектуальної власності, іноземних мов тощо.

2. Вже має діяти виключно креативна методика навчання, основою якою є принцип «створи», замість принципу «повтори». Ця методика особливо благотворна саме в технічній освіті, де компонента «знання» є лише основою для здійснення компоненти «уміння», де створення нового є метою технічної освіти, якій підпорядковані всі завдання, етапи і структура навчання.

3. З'являються нові сфери науки і технологій, які потребують змін традиційних університетських дисциплін. Виникає необхідність відходу від класичних методик, що ґрунтувалися на конкретних дисциплінах, і наближення до проблемно орієнтованих методів формування знань, а також зменшення дистанції між фундаментальними і прикладними дослідженнями.

4. Професійна підготовка та дослідження в нових сферах знань потребують інтеграції цілої низки дисциплін, які раніше вважалися самостійними і не пов'язаними між собою. В результаті виникають міждисциплінарні і мультидисциплінарні програми навчання. Нові форми генерування знань потребують не лише реконфігурації університетських кафедр і факультетів, а й реорганізації наукових досліджень та підготовки фахівців, орієнтованих на вирішення складних міждисциплінарних проблем.

Якою ж зараз є вітчизняна технічна освіта за своєю структурою і змістовим наповненням?

В освітньому просторі України її можна умовно представити чотирма великими групами: професійно-технічна освіта, спеціальна технічна, вища технічна і післядипломна.

Перші дві групи виникли в 20-х роках минулого століття як спосіб підвищення освітнього рівня населення післяреволюційної Росії в умовах індустріалізації аграрної країни. Створені у великій кількості фабрично-заводські училища, а потім ПТУ, технікуми відіграли свою позитивну роль. Але, на жаль, головні принципи організації і діяльності цих закладів за інерцією перейшли в наш час з минулого, що призводить до суттєвих розбіжностей з ринком праці і потребами суспільства.

Система ж вищої технічної освіти на теренах України має інше історичне коріння. За більш ніж 250-річний вік вона увібрала в себе традиції кращих Європейських інженерних шкіл. Провідні політехнічні інституції Східної і Центральної Європи – Львівська, Варшавська, Московська, Харківська, Київська, Єкатеринославська, Санкт-Петербурзька – беруть свій початок від принципів освіти більш давніх західноєвропейських шкіл, зокрема славет-

Закінчення на 2-й стор. ➔

ВИЩА ТЕХНІЧНА ОСВІТА І БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС

Доповідь ректора НТУУ "КПІ" М.З. Згуровського на Всеукраїнській нараді ректорів вищих технічних навчальних закладів, 17-18 березня 2004 року, м. Харків

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

ної "Еколь Політехнік", заснованої в Парижі в 1794 році, а також від Аахенського, Віденського, Магдебурзького технічних університетів.

В основі цієї системи – поєднання фундаментальної природничої підготовки з математики, фізики, хімії та інших дисциплін із загальноінженерною та отримання професійно-практичних навичок на виробництві та у наукових установах. Пізніше система освіти "Еколь Політехнік" була репродукована лауреатом Нобелівської премії Петром Леонідовичем Капицею при створенні Московського фізико-технічного інституту. Таку освіту називають фізико-технічною, і її визнають за елітарну інженерну. Ця модель стала визначальною для провідних інженерних шкіл України.

На превеликий жаль, відійшла в минуле колишнє добре організована для централізованої економіки система підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, тобто четверта група технічної освіти. Нової системи післядипломної освіти, що задовольняла б потреби ринкової економіки і була б тісно з нею пов'язана, в Україні ще не створено. Це пояснюється ще й тим, що, з одного боку, більшість інститутів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів діють відокремлено від великих університетів, вони не забезпечені висококваліфікованими кадрами, мають слабку навчально-лабораторну базу, а з іншого – самі університети ще не віддають належної ваги дуже важливій ланці освіти. Тому такій важливій загальноєвропейській принцип "освіта через усе життя", який забезпечується тим, що великі університети Європи 3/4 своєї роботи присвячують підготовці студентів, а 1/4 – перепідготовці кадрів, поки що в умовах нашої держави не може бути повною мірою реалізований.

Чотири названі групи технічної освіти, а саме: професійно-технічна, спеціальна технічна, вища інженерна та післядипломна, – в умовах нашої країни вважалися різними і тривалий час розвивалися відокремлено. Але за своєю суттю вони поєднуються спільною суспільною затребуваністю, що, до речі, перебуває в руслі документів Болонського процесу.

Тому цілісне вдосконалення усіх чотирьох груп технічної освіти забезпечило б безперервність навчального процесу за більшістю напрямів підготовки, їх взаємоузгодженість.

Це було б, звичайно, на користь всім учасникам навчального процесу, підсилюючи б мотиваційні аспекти при виборі професії, при навчанні молоді, при отриманні другої освіти чи підвищенні кваліфікації, стабілізувало б конкурсну ситуацію та контингент тих, хто навчається у взаємопов'язаних навчальних закладах.

Інакше кажучи, крупні технічні університети України могли б стати об'єднуючими центрами для великих регіональних навчально-науково-виробничих комплексів, які в тісному зв'язку з промисловістю працювали б над реалізацією довгострокових стратегічних програм розвитку регіонів країни і держави в цілому.

Шановні колеги! Болонські виклики ми маємо розглядати не лише з позиції інтегрування до європейського освітнього простору, а й як певні фактори, які змушують вдосконалити вищу освіту України у відповідності до сучасних вимог нашого суспільства. Виходячи з цього ми можемо зазначити, що трансформація освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" в "магістра інженерії" та наявного сьогодні рівня "магістр" в "магістра наук" в цілому відповідає як вимогам Болонського процесу, так і потребам нашого суспільства. Тим більше, що ми нічого не втрачаємо, відходячи від терміну "спеціаліст", який не лише був незрозумілим у світі, а й не досить вдало передавав суть поняття "інженер".

Але доцільно уникнути переважної спрямованості магістрів наук лише на науково-дослідну та педагогічну, а магістрів інженерії на практичну діяльність, передбачивши більшу універсальність цих фахівців за визначеними напрямками та спеціальностями (як у західних та інших розвинутих країнах). Це підвищить гнучкість при працевлаштуванні висококваліфікованих

кадрів з технічною, магістерською освітою, а їх прихід в науку чи в практику буде більш об'рунтованим і вмотивованим.

Взагалі рівень підготовки майбутнього магістра повинний бути помітно піднятий, хоча б тому, що майбутній європейський доктор філософії буде мати кваліфікацію вищу, ніж сучасний кандидат наук (тобто ближче до нинішнього доктора наук чи доктора хабілітованого).

Інша справа, що, здійснюючи вдосконалення освітньо-кваліфікаційних рівнів, ми не можемо втратити суспільний статус інженера як новатора, творця нового. Навпаки, ми повинні повернути престиж і вірне наповнення змістом цього рівня. Хочеться сподіватися, що науково-технічна громадськість з розумінням сприйматиме ідеї майбутнього трансформування навчальної кваліфікації інженера в післядипломне, надмагістерське звання. Воно має присвоюватися дуже небагатьом творцям нової техніки, винахідникам авторитетними недержавними організаціями за процедурами, подібними до присудження вчених ступенів спеціалізованими радами. Думається, що Асоціації ректорів вищих технічних навчальних закладів при співпраці з іншими науково-технічними товариствами слід взяти на себе цю нову і відповідальну справу.

Продовжуючи реформування освітньо-кваліфікаційних рівнів, ми вже не можемо обходити стороною гострі суперечності, що виникли в цій системі. Так, неадекватно до потреб суспільства у фахівців з вищою освітою діє така розповсюджена ланка освіти, як технікуми, коледжі і вищі професійно-технічні училища. Цю ланку на початку незалежності України штучно було віднесено до системи вищої освіти. Як наслідок, освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, який отримують і мають отримати понад 11 тисяч молодих людей, що навчаються у 187 вищих професійних училищах, не відповідає мінімальним, прийнятним у світі стандартам якості і нормам вищої освіти. Підготовка ж більш ніж 10 тисяч бакалаврів в 150 коледжах не відповідає основним вимогам до фундаментальної складової базової вищої освіти, яку можуть надавати лише заклади III-IV рівнів акредитації з високоякісним професорсько-викладацьким складом і розвинутою наукою.

На часі усунення цих непорозумінь, в першу чергу ДАКУ треба уважно поставитися до чергових акредитацій подібних навчальних закладів. Але більш ефективним було б структурне реформування цієї ланки освіти. Нам воно бачиться таким.

По-перше, для розв'язання проблеми, пов'язаної з низьким рівнем фундаментальної підготовки бакалаврів закладами II-го рівня акредитації (коледжами), доцільно їх включити до складу профільних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, які будуть відповідати за якістю навчання у підпорядкованих коледжах.

По-друге, враховуючи, що освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста в цілому може бути затребуваний сучасним виробництвом, найбільш доцільно цей рівень вивести з сектора вищої освіти і трансформувати його до рівня кваліфікованого робітника, піднявши суспільне значення і зміст підготовки останнього.

Стосовно взаємозв'язання наукових ступенів, прийнятих в Україні, із загальноєвропейськими, то нам також необхідно здійснити певні трансформації. Хоча ВАК України та Національна академія наук України ще не почали обговорювати це питання, але нам його не уникнути, бо на Берлінському саміті 2003 року рівень доктора філософії визначений як третій цикл навчання за формулою (3–5–8) і, більш того, цей рівень визначений як освітньо-науковий з обов'язковою освітньою компонентою.

Звичайно, напрацювання остаточного підходу має здійснюватися за участю усіх інституцій держави, які мають до цього відношення, але попередньо ми могли б висловити такі пропозиції, що зводяться до двох варіантів:

Перший. Ввести зміст кандидата наук загальноєвропейської наукової ступінь доктора філософії, узгодивши вимоги до них, а ступінь доктора наук залишити як визнання більш високого рівня наукових досягнень на теренах України.

Другий. Ввести додатково загальноєвропейський науковий ступінь PhD залишивши вітчизняні ступені кандидата наук і доктора наук як такі, що могли б використовуватися лише на національному рівні.

Здійснюючи структурне реформування вищої освіти ми в першу чергу маємо турбуватися про **якість підготовки фахівців**. Як визначено в Саламанському зверненні (2001 р.), якість – це основоположний, наріжний камінь, це головна умова для довіри, сумісності та взаємозв'язання вищих навчальних закладів на європейському просторі.

На превеликий жаль в Україні має місце загрозлива тенденція до погіршення в масовому вимірі якості освіти, що наростає з часом. Це пов'язано з рядом причин.

По-перше, в системі державних пріоритетів освіти, а технічна тим більше, не вважалася суттєвим фактором суспільного розвитку. Тому для виживання державний сектор освіти змушений був ввести контрактну форму навчання, залучивши, таким чином, інвестиції від населення в розмірах, що перевищують половину від своїх потреб. Як наслідок, економічні критерії витіснили критерії вимогливості на фоні високої престижності новітніх знань.

По-друге, як і раніше, вищим навчальним закладам відводиться другорядна роль у проведених передових наукових досліджень, які є основою елітної університетської підготовки. Це автоматично визначає другорядність університетської науки як у системі державних пріоритетів, так і в принципах її фінансування, що суперечить світовій практиці. В результаті суттєво знижується науковий рівень педагогічних колективів, наукових шкіл, дослідницьких центрів вищих навчальних закладів. В той же час технічна освіта без науки нежиттєздатна і неповноцінна.

По-третє, в нашій країні ще не досить розвинути є інститути контролю і управління якістю навчання. З цієї проблемою тісно пов'язані процеси ліцензування, акредитації, атестації і не тільки внутрішні, але й зовнішні, тобто європейськими організаціями наших вищих навчальних закладів. Аби суспільство могло переконатися в тому, що курси, програми і дипломи, які пропонуються в рамках навчання, відповідають необхідним стандартам, потрібні надійні, прозорі і зрозумілі процедури оцінювання якості навчання, відмінні від традиційних. Очевидно, оцінюватись мають не лише матеріальна база, абсолютні показники оцінок, професорсько-викладацький склад, методичне забезпечення тощо, а, в першу чергу, кваліфікація, здібності і знання випускників відповідно до сучасних вимог практики і технологічного розвитку.

По-четверте, особлива наша турбота – про систему дипломування. Масове, "конвеєрне" навчання призвело до того, що в більшості випадків дипломний проект або дипломна робота мають навчальний характер, їхня конструктивна, інноваційна складова, як правило, невелика, тобто дипломний проект усе частіше стає випускною, а не кваліфікаційною роботою. Ми маємо повернутися до дипломного проекту у вищому технічному навчальному закладі як до комплексного практичного дослідження реальної задачі, яке, в першу чергу, має демонструвати інженерно-конструкторські, креативні спроможності випускника.

Як відомо, проблема якості освіти – комплексна, і говорити зараз про всі аспекти її подолання немає можливості. Відзначимо лише головні її напрямки. Необхідний постійно діючий і всеохоплюючий моніторинг якості знань, процесу навчання, так і кваліфікації та конкурентоздатності випускників. Важливим має стати інститут комплексних кваліфікаційних завдань, що використовувалося ще кілька років тому у формі тестів готовності старшокурсників до виконання задач практики і промисловості. За допомогою цих комплексних завдань повинна моделюватися виробнича ситуація, у яку потрапляє випускник; коли треба виконати не чисто навчальне, але в більшій мірі реально-виробничі завдання, тобто визначається, в якій мірі підготовка випускника відповідає вимогам замовника, що потребує раннє глибоке занурення студента в майбутню професію.

Важливим завданням є також структурізація навчальних планів. Нинішні плани мають, принаймні, три недоліки.

1. Це досить велика кількість невеликих за обсягом в навчальних годинах дисциплін (помітно менше одного кредиту), що робить підготовку за інженерною спеціальністю несконцентрованою, розпливчастою, без акцентування на основних напрямках відповідної області знань. Такий фахівець поверхнево знає багато про що, але глибоко – мало, він не здатний швидко включитися у творчий процес, вимагає тривалої адаптації і, як правило, така неконкурентна професійна підготовка не сприяє швидкому первинному працевлаштуванню.

2. Відсутність так званої фрактальної дисципліни, що чітко презентує основний напрям підготовки, тобто спеціальності.

Моделлю ефективного навчального плану спеціальності може служити дерево знань, корені якого – це науково-фундаментальні дисципліни; стовбур – це основна представницька фрактальна дисципліна чи цикл дисциплін; інші дисципліни спеціальності – гілки.

3. Велика схожість навчальних планів з різних спеціальностей в межах одного навчального напрямку – бакалаврату, що робить такі спеціальності мало відмінними одна від одної.

З огляду на це виникла надмірна кількість спеціальностей з кожного напрямку підготовки, яких іноді понад 20. І ця явна надмірність, поєднуючись з інститутом спеціалізації, що вже існує, занадто диференціює підготовку інженерів.

Як зазначено в документах Берлінської конференції 2003 року, згідно з принципами автономії відповідальності за якість вищої освіти передусім лежить на кожному окремому навчальному закладі, і таким чином забезпечується можливість перевірки якості системи навчання як в національних, так і в інтернаціональних рамках.

Вбачаються вкрай необхідними розробка і введення в практику стандартів технічної освіти з урахуванням наявних європейських тенденцій у параметрах мережі європейської міжнародної гарантії якості ENQA.

Ці стандарти повинні не тільки характеризувати, який мають наші проекти стандартів у вигляді освітньо-кваліфікаційних характеристик та освітньо-професійних програм, але й обов'язково повинні мати компоненту кваліфікації, що визначає якість і зміст знань, форми і порядок контролю та ін.

Не думаю, що ми помилимося, якщо в рамках нашої Асоціації створимо комісію гарантування якості технічної освіти на кшталт ENQA.

Торкуючись введення **кредитно-модульної системи**, подібної до ECTS (European Course Credit Transfer System), слід зазначити, що ця трансформація не обмежиться лише запровадженням нової системи оцінки знань і введення відомої шкали оцінок. Вона зачепить майже увесь комплекс навчально-методичної роботи вищого навчального закладу. Зокрема, нам потрібно буде адаптувати чинні навчальні програми і плани відповідно до умов ECTS, створити накопичувально-заликову кредитну систему для наявних в Україні спеціальностей, на законодавчому рівні ввести зміни до нормативно-методичних документів, переглянути перелік напрямів і спеціальностей, ввести додатки до дипломів загальноєвропейського зразка, розробити і затвердити нове положення про організацію навчального процесу у інше.

Звичайно, ці кроки вимагають від нас додаткових зусиль, але не робити їх ми вже не можемо. Якраз технічна освіта найбільш підготовлена до таких змін. І ми маємо здійснити ці напрацювання для усієї системи вищої освіти України.

Одним з наріжних каменів Болонського процесу є **мобільність учасників освітньої системи** – студентів, викладачів і науковців. Взаємодія вищих технічних навчальних закладів у рамках Асоціації може дати ефективний механізм для розвитку мобільності. Для цього необхідні програми, спрямовані на створення загального банку методичних розробок, взаємне використання унікальної лабораторної бази, направлення студентів після закінчення бакалаврату до магістратури в інші навчальні заклади Асоціації, обмін студентами, направлення викладачів для постановки

нових курсів, спільні наукові дослідження та ін.

Важливим засобом підвищення рівня студентської творчості і мобільності може бути система студентських навчальних і наукових конференцій під егідою Асоціації. Наприклад, Київський політехнічний інститут за останні три роки організував і провів 12 всеукраїнських і міжнародних студентських конференцій з математики, системного аналізу, екології, біотехнологій та інших напрямків. Важливо, що в них взяло участь понад 5 тисяч студентів провідних технічних університетів України, Росії, Центральної і Східної Європи.

До цієї групи проблем відноситься необхідність інтенсифікації зусиль по обміну студентами з іноземними вищими навчальними закладами.

У зв'язку з цим було б доцільним підтримати ініціативу наукової та освітньої громадськості України і Російської Федерації про створення Міжнародної Асоціації ректорів вищих технічних навчальних закладів для регіону Східної і Центральної Європи. Зацікавленість технічних університетів з країни цього регіону є.

Ще однією важливою складовою Болонської системи є добре організована система **студентського самоврядування**. Залишаючи навчальний заклад поза політикою необхідно створити всі умови для студентського самоствердження, здійснення ними господарювання, забезпечення функціонування груп за інтересами, земляцтва, зв'язків із закордонною молоддю.

Обговорюючи Болонський процес ми випускаємо дуже важливу його складову, якою є Велика Хартія Університетів, що об'єднала 450 провідних університетів Європи в академічну співдружність навколо ряду основоположних ідей і цінностей.

Хартія визначає, що університети, як ключові інституції суспільства, мають присвятити себе пошуку і розповсюдженню найновіших об'єктивних знань, надаючи суспільству інтелектуальні орієнтири. Для здійснення цієї місії університети мають діяти, ґрунтуючись на принципах автономії та академічної свободи, а політична й економічна влада, якщо вона керується інтересами суспільного прогресу, повинна цю автономію й академічну свободу університетам гарантувати, аби зберегти спроможність університетів вести пошук істини.

Ми можемо констатувати, що ще однією перешкодою на шляху входження України до Болонського процесу є недостатній рівень **автономії університетів** України у порівнянні із середньоєвропейським. Не виконують роль методологічних керманів і новаторів суспільних перетворень заклади освіти, що мають статус національних, у той час, коли їх кількість досягла четвертої частини від загальної кількості вищих навчальних закладів III, IV рівнів акредитації.

Ми маємо розуміти, що зберігаючи нинішній рівень фінансової регульованості навчальних закладів з боку державної влади, повну залежність їх життєдіяльності від приватних енергопостачальних компаній, фонду державного майна України, їх незалежність перед безліччю контролюючих органів та інше, наше реальне входження до європейського простору вищої освіти стане неможливим навіть при виконанні усіх інших вимог.

Тому нам дуже важливо напрацювати і прийняти відповідальні рішення щодо надання провідним університетам України автономії та академічних свобод на рівні європейських критеріїв і стандартів, звичайно підвищивши відповідальність цих закладів перед суспільством і перед владою.

Шановні колеги! Грядущі зміни, що викликані Болонськими ідеями, повинні стати прискорювачем перетворень вітчизняної вищої технічної школи. Намічені Міністерством реформи мають бути підтримані, доповнені і підсилені, що є головним завданням Асоціації ректорів вищих технічних навчальних закладів. Для цього у нас є і розуміння важливості проблем, і бажання зробити наші університети конкурентоздатними у світі, і досить сприятливі суспільні умови.

Дякую за увагу!

В Україні визнано, що основою подальшої державної політики розвитку економіки є інноваційна модель економічного зростання, утвердження нашої держави як високотехнологічної країни. Відомо, що понад 50% наукового потенціалу міста перебуває у вищих навчальних закладах. У 142 столичних університетах, академіях та інститутах навчається і працює понад 420 тис. студентів і молодих вчених. Тому роль науково-технологічної сфери, науковців ВНЗ у розвитку промисловості та економіки Києва важко переоцінити.

На базі нашого університету працює єдиний серед ВНЗ України технопарк "Київська політехніка", створюється бізнес-інкубатор. Основний стрижень цих інноваційних структур – поєднання науки, освіти та промисловості.

Тому зрозуміло, чому науково-практична конференція "Вищі навчальні заклади – Києву" відбулася 12 березня саме у КПІ. Організаторами конференції були Головне управління освіти і науки Київської міської держадміністрації, рада ректорів Київського вузівського центру, Київський центр науково-технічної та економічної інформації, Київська організація Спілки НІО України та НТУУ "КПІ".

З вітальним словом до учасників конференції звернувся ректор НТУУ "КПІ" академік М.З.Згуровський. Він підкреслює, що без науки неможливо ані розробити, ані реалізувати стратегію розвитку як України, так і її столиці – міста Києва. Водночас, якісному науковому супроводженню прийняття адміністративних рішень заважають відсутність комплексного підходу до формування наукової політики міста та сучасних механізмів фінансування науково-технічних програм.

В роботі конференції взяли участь близько 240 учасників, які працювали у 6-ох секціях:

- Роль гуманітарних наук у житті Києва;
- Наука і соціально-економічний розвиток Києва;
- Екологія. Якість життя;
- Медицина;
- Містобудування та землекористування;

проректор КПІ М.Ю.Ільченко. З доповідями виступили науковці НТУУ "КПІ" Г.Б.Варламов, В.Д.Захматов, В.А.Барбаш, чл.-кор. НАНУ А.А.Щерба, представники Київського національного інституту технології і дизайну М.В.Цебренько, А.А.Горбачов, Р.В.Луцик, Київського національного

НАУКОВІ РОЗРОБКИ – КИЄВУ

– Наукоємні технології.

З промовами та доповідями виступили член Президії НАНУ академік Я.С.Яцків, заступник Київського міського голови – секретар Київради В.Б.Яловий, голова Ради ректорів м. Києва, ректор Київського національного університету будівництва та архітектури А.М.Тугай, академік АН Вищої школи П.П.Кононенко, чл.-кор. НАНУ, доктор медичних наук Л.А.Піріг, радник Київради к.ф.-м.н. Ю.В.Сенюк, начальник Головного управління освіти і науки Б.Жебровський.

Роботою Секції №6 "Наукоємні технології" керував чл.-кор. НАНУ,

університету ім. Т.Г.Шевченка О.Р.Бедюк та інші.

Як підкреслює у виступі керівник секції М.Ю.Ільченко, всі запропоновані у доповідях розробки та технології носять інноваційний характер, можуть позитивно вплинути на ситуації в Києві, мають значні експортні можливості.

По завершенню роботи науково-практичної конференції було прийняте звернення до Київської міської ради та до Київського міського голови О.О.Омельченка.

Л.Р. Слободян,
заступник проректора
з наукової роботи

НАУКА ЗАРАДИ МИРУ

16 березня у нашому університеті відбувся семінар, присвячений програмі НАТО "Наука заради миру". У його роботі взяли участь викладачі та студенти з багатьох факультетів.

КПІ вже виконав кілька проектів за підтримки НАТО. Одним з таких проектів стало створення телекомунікаційної системи для освіти і науки URAN, яку згодом демонструвала представник директора наукового комітету НАТО пані Сюзанна Міхаеліс. Потім виступив директор Центру інформації та документації НАТО в Україні Мішель Дюрай, зазначивши, наскільки важливим є співробітництво у даній сфері.

Далі доктор Сюзанна Міхаеліс розповіла про досягнення у

Виступає Мішель Дюрай

співпраці НАТО з Україною, зокрема про те, що при підтримці НАТО в Україні виконано 16 наукових проектів при загальному фінансуванні близько 2,5 млн євро. НАТО зараз розширює співпрацю з Україною у сфері науки і пропонує свою підтримку при здійсненні нових проектів. Для отримання такої підтримки українським науковцям чи науковим колективам потрібно

представити тематику і надати коротке резюме майбутніх проектів. Обов'язковою умовою є також наявність партнера з країни, яка є членом НАТО. Такими партнерами можуть бути наші університети-партнери, з якими ми маємо міжуніверситетські угоди. Тричі на рік (1 березня, 1 вересня, 1 грудня) науковий комітет НАТО розглядає пропозиції, які надходять від України. Можливим є також виконання проектів за участю студентських колективів. Для цього потрібно подати тему проекту, план його виконання і список учасників від студентського колективу.

У ході зустрічі було досягнуто домовленість із директором Центру інформації та документації НАТО в Україні про подальшу співпрацю та поглиблення контактів між НАТО й КПІ, а також про те, щоб на запрошення університету пан Мішель Дюрай згодом виступив перед більш широким загалом науковців та співробітників КПІ.

Я.В. Мельник

Американський професор в КПІ

На початку лютого до нашого університету за Програмою Фулбрайта приїхала Мар'яна Рубчак – професор Університету Велперейзо (м. Велперейзо, США).

Мар'яна Рубчак народилася у Канаді. Вона є фахівцем з історії Західної Європи. Дослідник гендерних питань, діаспори, формування ідентичностей (національної свідомості). Отримала ступінь доктора філософії у 1988 році за дослідження історії Росії та Радянського Союзу.

Їй належить переклад англійською книги відомого російського історика Сергія Соловйова "Історія Росії з найдавніших часів" і багато статей (які опубліковані у восьми країнах).

Вона займала посаду віце-президента Американської асоціації з українських досліджень.

Чоловік Мар'яни Рубчак – відомий український письменник Богдан Рубчак, до творчого доробку якого входять такі збірки поезії, як "Камінний сад" (1956); "Промениста зрада" (1960); "Дівчини без країни" (1963); "Особиста Клію" (1967); "Марену топити" (1980); "Крило Ікарове – нові й вибрані поезії" (1983).

Мета приїзду професора М.Рубчак – викладання на факультетах соціології та лінгвістики НТУУ "КПІ". Передбачається, що вона буде проводити семінари з практики перекладу з англійської мови на факультеті лінгвістики та прочитає кілька лекцій з гендерної тематики на факультеті соціології.

Побажаємо Мар'яні Рубчак натхнення в її праці.

С.М.Шукаєв, керівник відділу міжнародних проектів

Мар'яна Рубчак

Лист подяки

В нашій газеті від 26 лютого поточного року повідомлялось про зустріч студентів та викладачів з головою правління відкритого акціонерного товариства "Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча", Народним депутатом України, Героєм України Володимиром Семеновичем Бойком. При цьому ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З.Згуровський надіслав на адресу Народного депутата України В.С.Бойка листа з подякою за цікаву та корисну зустріч, де присутні почули характеристики сьогодинішого стану промисловості України, в тому числі, про шляхи розвитку великої металургії – фундаменту могутності держави.

У листі було висловлено сподівання про подальше співробітництво університету з металургійним комбінатом, який в останні роки успішно очолює В.С.Бойко, адже студентам ІФФ вкрай необхідно та корисно ознайомитись із технічним циклом сучасного металургійного комбінату, внесок якого у випуск чавуну, сталі, прокату за минулий рік становив близько 17% по кожному виду продукції від загального її виробництва по Україні. Зокрема, Маріупольським комбінатом у 2003 році було виготовлено 4,97 млн. т. чавуну, 6,46 млн. т. сталі, 5,49 млн. т. прокату.

Кафедра фізико-хімічних основ технології металів (зав. кафедри чл.-кор. НАН України професор Д.Ф.Чернега), яка готує спеціалістів і магістрів по дуже важливій і необхідній спеціальності "Спеціальна металурія", зайнята підготовкою необхідної документації для проведення ознайомчої практики студентів другого курсу на металургійному комбінаті в Маріуполі.

У листі ректора університету було відзначено, що Україна пишається такими керівниками, які в часи перебудови змогли не тільки зберегти потенціал свого підприємства, а і суттєво збільшити випуск продукції, поліпшити соціальний стан робітників, наочно показати напрямки розвитку нашого суспільства.

Інф. "КПІ"

В ЛАБОРАТОРІЯХ ВЧЕНИХ

Зекономили 360 мільйонів

Славні традиції планерної школи КПІ, закладені століття тому, і сьогодні знаходять гідне продовження. Факультет авіакосмічних систем успішно співпрацює з провідними вітчизняними фаховими науковими закладами та промисловими гігантами; наукові розробки, виконані його вченими та студентами, знаходять впровадження та приносять не лише професійне визнання його авторам, а й чималий зиск державі.

Хто не знає на ФАКСі заступника декана Валерія Петровича Зінченка? Зайве запитання. Люди на активна, високопрофесійна і ділова, він швидко здобув повагу та авторитет у колег і студентів як викладач, науковець та представник адміністрації. Йому успішно вдається поєднувати в собі якості науковця і наставника. Та, мабуть, далеко не всі знають, що за плечима у цієї рухливості, завжди усміхненої людини велике наукове минуле (і, сподіваємось, майбутнє). Тож сьогодні гість редакції – В.П.Зінченко, доцент кафедри автоматизації експериментальних досліджень, двічі лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

– Валерію Петровичу, колеги та учні характеризують Вас як людину з різнобічними інтересами. Розмовляти з Вами цікаво на будь-яку тему. Давайте сьогодні зупинимося на Ваших наукових дослідженнях. Чому вони присвячені?

– Мені пощастило взяти участь у циклі теоретичних та експериментальних досліджень щодо визначення ресурсу літака у складі колективу вчених з АНТК ім. Антонова, НАУ "ХАІ" та НТУУ "КПІ" в 1980-2000 рр. Впровадження його в промисловість України та Росії дало значний економічний ефект, приміром, тільки для літака Ан-22 – 360 млн. доларів.

– У чому важливість цієї роботи?

– У системності. Саме системний підхід, запропонований науковцями, прискорює процес проектування літаків, зменшує обсяг проектних робіт і вартість розробки, збільшує ефективність експлуатації літаків, дозволяє виконати проектування на рівні кращих світових зразків; він уже використовувався для Ан-124, Ан-225, Ан-74, Ан-70, Ан-140 тощо.

– А в чому виражається Ваш особистий внесок у ці розробки?

– Мені вдалося, спираючись на науково-дослідні основи автоматизації промислового експерименту (Державна премія України в галузі науки і техніки 1994 р.), вперше в Україні запропонувати комплексний розв'язок задачі щодо визначення прогнозу ресурсу літака на основі промислових експериментальних і числових досліджень аеродинамічних стаціонарних і динамічних навантажень на літак. Вперше такий підхід був застосований при проектуванні транспортно-літака Ан-124 щодо визначення розподіленості та інтегральних навантажень на несучі та керуючі поверхні, елементи механізації крил з урахуванням взаємодії струменів двигунів із несучими поверхнями літака.

– Результати Ваших досліджень публікувалися?

– Результати діяльності за названою тематикою знайшли відображення в 95-ти наукових публікаціях ("Наукові вісті НТУУ "КПІ", "Вестник НТУУ "КПІ": машиностроение, "Вісник НАУ", "Авіаційні тренажери і системи управління повітряним двигуном", "Самолетостроение: техника воздушного флота").

– Відомо, що Ви не єдиний представник Київської політехніки, хто працював над визначенням ресурсу літака.

– Так, ще професор Андрій Миколайович Гуржій, свого часу, працював на кафедрі автоматизації експериментальних досліджень, нині перший заступник міністра освіти і науки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки. Його науково-дослідні розробки

щодо визначення ресурсу літака стосувалися первинних джерел інформації на основі тензометричних перетворювачів, цифрових автоматичних приладів та інформаційно-вимірвальних систем. Він розробив прилади та пристрої для автоматизації обробки результатів досліджень, багатоканальну інформаційно-вимірвальну систему для статистичного аналізу, комп'ютерні програми керування процесами, впровадив апаратно-програмні наземні комплекси досліджень в аеродинамічних трубах та стендах АНТК ім. Антонова, де виконувалися експериментальні дослідження моделей літаків АН.

– Спасибі за розповідь. Подальших Вам наукових злетів і визнання.

Записала Н.Вдовенко

В.П. Зінченко

А.М. Гуржій

19 березня 2004 року з ініціативи Студентської ради НТУУ "КПІ" відбулася презентація проекту оновлення парку КПІ. У презентації взяли участь проректор НТУУ "КПІ" з адміністративно-господарської роботи та розвитку матеріально-технічної бази М.В.Печеник, головний архітектор НТУУ "КПІ" В.І.Лиховодов, начальник управління охорони навколишнього середовища Київської міської

Презентація проекту оновлення парку КПІ

ради В.А.Трокоз, начальник відділу регулювання зелених насаджень Т.В.Мельничук, представник Київзеленбуду І.С.Садовникова, дендролог В.П.Козленко.

Презентація проводилася для студентів, викладачів, співробітників НТУУ "КПІ" та мешканців району. Відбулося активне обговорення реконструкції парку КПІ. Усі бажаючі

мали змогу ставити питання та отримати на них вичерпну відповідь.

Роботи першої черги з реконструкції, благоустрою та озеленення парку НТУУ "КПІ" проводить Київзеленбуд з лютого 2004 року. З метою збереження парку розпочато знесення сухостійних, аварійних та хворих дерев (загалом 654 з 6700 дерев парку, тобто близько 10%). Здійснюється розчистка загущень, проводиться обрізка дерев, уражених омеолою. Спеціальна комісія фахівців здійснювала вибірку дерев і їх вирубка визначена необхідною для збереження інших дерев та подальшого розвитку парку. Протягом року відбудеться посадка нових насаджень дерев цінних порід. Парк істотно не оновлювався майже з часу заснування – 1903 року. Якщо зараз не провести такі заходи, то вже через 20 років парк загине повністю.

В оновленому парку планується облаштування доріжок, встановлення нових лавочок, ремонт освітлення. Планується також, проте це відбуватиметься за межами парку, будівництво центру студентського харчування (на розі вул. Янгеля та пр. Перемоги), а також дитячого майданчика (вздовж пр. Перемоги, навпроти зоопарку).

Узгоджується будівництво невеликої каплички, знак про будівництво якої було закладено під час святкування 100-річчя КПІ.

Роботи виконуються у відповідності з планом соціально-економічного розвитку м. Києва, фінансуються Держадміністрацією м. Києва за погодженою проектною документацією. Замовник – "Київзеленбуд", проектні роботи виконує інститут УкрНДІнажпроект.

Інформація Студентської ради НТУУ "КПІ"

ВІТАЄМО! ВІТАЄМО! Віктору Петровичу Пантелєєву – 75!

16-го березня виповнилося 75 років одному з найдовідченіших фахівців в галузі спортивно-педагогіки, заслуженому тренеру України Віктору Петровичу Пантелєєву. Протягом п'ятдесяти років він займається педагогічною діяльністю, виховав багато чемпіонів змагань різного рівня.

Закінчивши Київський інститут фізичної культури в 1953 році, навчав дітей та підлітків легкої атлетики в дитячій спортивній школі

№ 1. Набувши значного організаційного та педагогічного досвіду, очолив спеціалізовану дитячо-юнацьку спортивну школу № 6. За цей період з неї вийшли такі переможці Спартакіади школярів СРСР, як Оксана Стронгіна в стрибках у висоту, Олександр Яковлев в потрійному стрибку, неодноразовий переможець першості України серед школярів в стрибках в довжину та в спринті Юрій Новицький, призер чемпіонату Європи в потрійному стрибку Олександр Лисичонко. А найбільших здобутків досяг безпосередній учень Віктора Петровича Олександр Яковлев. Він став переможцем не тільки Чемпіонату Європи серед юніорів, а й виграв матч олімпійського змагання в Токіо, який відбувся у 1986 році замість взаємного бойкоту США та СРСР Олімпійських ігор в Москві (1980 р.) та Лос-Анджелесі (1984 р.) – з результатом в потрійному стрибку 17 м 32 см.

Треба відзначити значні зв'язки В.П.Пантелєєва з нашим університетом. Завдяки спортивно-організаційній діяльності директором СДСШ-6, на навчання в КПІ потрапили Майстри спорту СРСР Сергій Сташук та Андрій Скребець (приладобудівний факультет), учнями Віктора Петровича були Аркадій Павлович Сьомік та на цей час перший проректор Київського державного університету будівництва та архітектури професор В.А.Баженов, декан вечірнього факультету А.П.Василенко.

З 1983-го року і донині В.П.Пантелєєв займається зі студентами НТУУ "КПІ" фізичним вихованням. Його витримка та тактовність по відношенню до колег та студентів є прикладом справжнього педагога.

Друзі та колеги бажують Віктору Петровичу подальшої плідної працездатності і міцного здоров'я.

ІНЖЕНЕРІЯ + ЕКОНОМІКА = КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ

Прошло вже майже два роки відтоді, як на факультеті менеджменту та маркетингу відбулася зміна декана. Як пройшли ці два роки, чим живе факультет, що змінилося на ньому, розповідає професор Василь Гнатюк Герасимчук – декан ФММ.

Найголовніше те, що факультет розвивається, і ми намагаємося управляти змінами. Прагнемо продовжити кращі традиції, які сформувалися за період, коли з першого дня заснування ФММ деканом протягом 10 років був професор Віктор Дмитрович Немцов, а також започаткувати якісно нові, які відповідали б нашим намірам стати найкращим факультетом економічного профілю серед тих, що технічних університетів України. За останні два роки ФММ поповнився як висококваліфікованими викладачами, у тому числі вихованцями факультету, так і здібними студентами. Зараз на факультеті за усіма формами навчаються 2033 студента. Відкрили нову спеціальність – "Міжнародна економіка". За підсумками набору студентів на 2003-2004 навчальний рік на ФММ найвищий в КПІ "виважений" конкурс – 5,91. Минулого року представники ФММ – професори В.Д.Немцов, Л.Є.Довгань – стали лауреатами конкурсу на кращий підручник КПІ. На факультеті зміцнена фінансова дисципліна. Щоквартально і професорсько-викладацький, і навчально-допоміжний персонал отримує премію, безумовно, в рамках наших можливостей. Намагаємося при цьому всіляко дотримуватися принципів соціальної справедливості, прозорості, колегіальності у прийнятті рішень.

При кожній зустрічі зі студентами (чи в аудиторії, чи в гуртожитку, чи на КВК, чи на міжнародній науково-практичній конференції, чи на конкурсі "Міс ФММ") впевнюємося у розмаїтості талантів наших студентів, у їх ерудиції, у їх високому бажанні отримати елітну освіту. Якщо два роки тому на ФММ було 37 відмінників навчання, то за підсумками останньої сесії їх 234. Скажу, що такого результату ми досягли, як не дивно на перший погляд, шляхом підвищення вимогливості і до студентів, і до викладачів.

Минулого року на ФММ вийшло 9 підручників та навчальних посібників, 1 монографія, чимала кількість методичних розробок. Серед них – "Економіка підприємства", у підготовці якої взяли участь 22 автори з 5 країн (Україна, Росія, Білорусь, Латвія, Німеччина). У цьому навчальному посібнику, якщо говорити про українських авторів, поєдналися дві економічні школи: КПІ та Київського національного економічного університету. І ще – посібник вийшов за редакцією декана та його вчителя й попередника по завідуванню кафедрою (раніше – економіки та організації виробництва, а з 2002 року – міжнародної економіки) – доцента Розенплентера Альфреда Едгаровича, що теж свідчить про наявність тра-

дицій, спадкоємності, насамперед, у творчій діяльності.

Ми маємо 6 дисплейних класів з 120 комп'ютерами. Поліпшено умови проживання наших студентів в гуртожитку № 18, що стало можливим внаслідок здійснення протягом 2003 року ремонту кімнат, місць загального користування на суму близько 400 тисяч гривень.

– Бути керівником такого потужного факультету, як ФММ і поважно, і, водночас, відповідально. На кого Ви спираєтесь у своїй роботі?

– Розуміючи ступінь відповідальності, яка покладена на керівника факультету, намагаюся конкретними діями посилювати імідж ФММ. Наскільки це вдається – судити людям. На кого опираюся? На усіх, без винятку. На кожного студента, адже він довірив нам свою долю, своє майбутнє. На кожного викладача, адже він обрав свою стежину на ниві науково-педагогічної діяльності, віддаючи свої знання, свій хист, свій інтелект, своє серце, своє "Я" студентам.

Безпосередня опора – це, насамперед, заступники декана, які, в основному, свого часу закінчили КПІ, захистили дисертації, гарні фахівці, користуються авторитетом і довірою у студентів, колег, делеговані кафедрами, на яких працюють, до керівництва факультетом як найкращі, найамбітніші, найперспективніші. Це – Марина Андріївна Чайковська, Сергій Васильович Войтко, Олександр Вікторович Зозульов, Тамара Альбінівна Дунаєва, Олена Анатоліївна Підлісна.

Особлива роль у здійсненні стратегічних і тактичних планів вченої ради належить завідувачам кафедр, профспілка, органам студентського самоврядування. Серед наших студентів-активістів-відмінників із задоволенням назву такі прізвища: Клецькова Тетяна, Бубнова Юля, Мазур Марина, Галушко Марина.

Не можна не сказати добре слово про всіляку підтримку наших пропозицій, ініціатив, нововведень з боку ректорату. Я ще у жодному університеті як в Україні, так і за кордоном, де довелось побувати, не зустрічав таку систему децентралізації управління, такий обсяг повноважень, як це має декан в КПІ. У Дорученні ректора керівнику підрозділу КПІ визначено 15 конкретних пунктів щодо повноважень – від користування реєстраційним субрахунком до формування складу працівників підрозділу, затвердження графіку відпусток. А це – довіра й, безумовно, відповідальність. Скажу відверто, що декан себе почуває досить впевнено при веденні переговорів на різних рівнях, при прийнятті управлінських рішень.

– Ваш факультет проводить дуже активну міжнародну діяльність, спадкоємності, насамперед, у творчій діяльності.

– Як міжнародні проекти факультету заслуговують на увагу?

– Про активність чи ефективність міжнародної діяльності можна вести мову у разі, якщо її відчувають на собі конкретні студенти, аспіранти, викладачі. Лише у минулому, 2003 році, кількісно стажування у Німеччині (Технічний університет Ільменау, Тюрінгія) пройшли студентки-відмінниці навчання Марія Кривенька, Тетяна Клецькова, Ірина Якименкова, аспірантки Ольга Кам'янська, Ольга Мицик. Тетяна Гавриленко – асистент кафедри промислового маркетингу – майже рік стажувалася у США. Нещодавно четверо наших студентів взяли участь

В.Г. Герасимчук

у міжнародній науково-практичній конференції у Гельсінкі (Фінляндія).

За нашою ініціативою створена Міжнародна асоціація деканів економічних факультетів (інститутів) провідних технічних університетів. Під Меморандумом можна побачити підписі відомих вчених-економістів з технічних університетів України (Харків, Львів, Донецьк, Севастополь, Дніпропетровськ, Рівне, Дрогобич), Росії (Москва, Санкт-Петербург), Білорусі (Мінськ, Брест), Латвії (Рига), Литви (Вільнюс), Болгарії (Софія, Габрово).

На базі насамперед двосторонніх зв'язків проводяться науково-практичні конференції, видаються збірники наукових праць, читаються лекції, виступаємо рецензентами дисертаційних робіт, обмінюємося досвідом роботи.

Зазначимо, що на ФММ здобуває освіту 165 іноземних студентів та аспірантів.

– На факультеті ведеться велика наукова робота. Розкажіть, будь-ласка, про цей напрямок вашої роботи.

– Про "велику" наукову роботу я не можу вести мову, оскільки для цього поки що нема підстав. Можна сказати про успішну підготовку кадрів вищої кваліфікації. Лише у минулому році кандидатські дисертації захистило 6 наших аспірантів (Т.Г.Діброва, А.Г.Розумний, С.О.Тулчинська, І.М.Кредич, Н.М.Дорошенко, Н.В.Богомаз).

На кафедрі менеджменту під керівництвом член-кореспондента НАНУ, д.е.н., професора В.І.Голікова виконується науково-дослідна робота "Фінансово-податковий механізм у забезпеченні конкурентоспроможності товарних ринків в умовах структурно-інноваційних перетворень в Україні". Ми налаштовані ефективніше співпрацювати з підприємствами у виконанні прикладних НДР. Прикладом успішної співпраці з виробничниками можуть слугувати наші спільні дії з Харківським ВАТ "Сігур", почесним президентом якого є Народний депутат України В.О.Зубанов.

Досить активно діє наукове товариство студентів та аспірантів ФММ, яке очолює Олена Слободянюк. На днях у рамках відзначення Дня ФММ за ініціативою НТСА успішно проведена 3-я Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених "Науково-технічний розвиток: економіка, технологія, управління".

– Ваш факультет "обслуговує" інші факультети, супроводжуючи економічні дисципліни. Скільки факультетів "охоплено" вашою увагою, скільки академічних курсів взагалі читають ваші викладачі?

– Ми дуже відповідально ставимося до забезпечення економіко-управлінської підготовки на усіх інженерних факультетах та інститутах КПІ, читаючи 5 базових економічних дисциплін.

Скажу відверто, що для мене особисто дуже важливо і почесно мати гарні творчі стосунки з колегами з інженерних факультетів, мабуть і з тієї причини, що в решті-решт я ж – КПІшник. Кандидатську і докторську дисертації з економіки захистив у КНЕУ. Ось чому навіть саме життя розпорядилося, щоб мені вдалося дещо зробити у творчому поєднанні інженерії з економікою.

Зараз з деякими факультетами працюємо над тим, щоб спільно готувати інженерів-менеджерів, які мають базову інженерну підготовку й отримують змістовні знання з дисциплін економіко-управлінського спрямування (маркетингові дослідження, стратегічний менеджмент, управління проектами, управління нововведеннями, бізнес-планування тощо).

Варто наголосити й на тому, що, з одного боку, ми взяли курс на поглиблення економічної складової у підготовці інженерів, з іншого – на наповнення навчальних планів економістів, яких ми готуємо на ФММ, дисциплінами інженерного спрямування (інженерна графіка, основи електрорадіотехніки, системи технологій (основних галузей машинобудування), технічне забезпечення виробництва тощо). Адже економісти з КПІ просто зобов'язані орієнтуватися в тенденціях розвитку науки й техніки. Ось ще один напрям співпраці ФММ з інженерними факультетами. А це – вирашаний елемент конкурентоспроможності економістів з КПІ у порівнянні з КНЕУ чи Київським національним університетом імені Тараса

Шевченка на ринку праці як України, так і світу.

– Василь Гнатюк, розкажіть, будь-ласка, про ваших випускників: де вони працюють, на яких посадах?

– Приємно, що наші випускники, як кажуть, на розхват і роблять блискучу кар'єру як у бізнесі, так і на ниві науково-педагогічної діяльності. Можу назвати багато прикладів, багато прізвищ. Так, Вадим Лівшиць – комерційний директор Першої лізингової компанії, Лариса Ткачук – начальник департаменту та продажу ВАТ "Мегафон" (Москва), Костянтин Бугера – керівник відділу маркетингових досліджень фірми "Сірекс маркетинг сервіс", Денис Киреев – начальник платіжно-розрахункового управління "Рада-банк Інтернешнл", Юрій Киричов – директор політехнічного ліцею. Випускниця нашої першої групи організаторів виробництва (УВ-11) Марина Кравченко успішно захистила кандидатську дисертацію і плідно працює вже доцентом кафедри менеджменту. До речі, на факультеті працює аж 26 вихованців як ФММ, так і інженерних факультетів: ПБФ, ФІОТ, ІФФ, ТЕФ, ММІ, ХТФ та інших.

– Які плани на майбутнє і що б Ви бажали студентам ФММ?

– Майбутнє ФММ пов'язане насамперед з майбутнім наших студентів. Відразу ж після призначення деканом, мною була підготовлена концепція розвитку ФММ на п'ятирічний термін, яку схвально підтримала Вчена рада, колектив факультету. Серед пріоритетів стратегії розвитку ФММ: подальше покращення кадрового потенціалу; поглиблення економічних знань студентів інженерних факультетів; орієнтація наших економістів в тенденціях розвитку науки й техніки з врахуванням унікальних можливостей КПІ як все-світньо відомої кузні інженерних кадрів; відкриття нових спеціалізацій; підвищення якості надання й оцінки знань, що є ключовою ідеєю Болонської декларації; запровадження новітніх технологій навчання; поліпшення самостійної роботи студентів й викладачів та створення для цього необхідних умов (методичне забезпечення, навчальна література, Інтернет); встановлення більш тісного взаємозв'язку з практикою бізнесу; розширення міжнародних зв'язків; турбота про викладача і студента, поліпшення умов праці та навчання.

А щодо побажань нашим студентам, то, безперечно, хочеться, щоб їм посміхалася доля, була до них привітною. Щоб їм вдалося протягом життя реалізувати свій багатющий потенціал. Щоб вони ризикували, долали різного роду перепони, досягали усе нових вершин успіху. Щоб вони пишались своїм вибором, свого часу віддавши перевагу серед інших титулованих університетів – КПІ, а ми з Вами – пишались нашими випускниками. Хай їм і нам щастить на розмаїтій ниві життя!

Стілює Вас В.В. Янковий

... "Це були роки знаменитої "хрущовської відлиги". Студентство тягнулося до нового життя, до правди та розквітавання, до критичного, і в той же час оптимістичного погляду на життя. Можна сказати, що була суспільна потреба у створенні театру". Віталій Іващенко, на ту пору четверокурсник механічного факультету КПІ, звернувся до правління клубу з пропозицією створити в КПІ студентський комедійний театр. Його зрозуміли, тож зацікавилися і допомогли. "1 квітня 1959 р. зібралися у приміщенні Хорової капели (аудиторія 310-1) і започаткували Естрадний театр аматорів "ЕТА". Тут же було вирішено щороку саме 1 квітня святкувати день народження театру виставою, бажано новою".

І ось театральне життя розпочалося: постановки, репетиції... У вир подій було залучено багато бажаючих працювати – студентів КПІ. Не менше було й зацікавлених. Але було і чимало противників. Проте, перед тим, що робиться з ентузіазмом, самовіддачею та широким серцем, завжди відкрита широка дорога.

Режисером-постановником перших вистав був заслужений артист України Альфред Шестопапов. З 1962 р. і до нині художній керівник ЕТА, автор і постановник його вистав Віталій Іващенко, сьогодні – канди-

навіть без опитування поставили залік!

1961–1964 рр. Навесні ЕТА запрошують до Каунасу на фестиваль театрів політехнічних вузів, де актори вперше виборюють звання лауреата і вперше відчують насолоду визнання колег і професіоналів і не менш

який мріяв грати в театрі. Крім того, ЕТА з виставою "Перевантажений", яку грає вже десяте покоління акторів, брав участь у фестивалі самодіяльних театрів Київщини. Отримав звання лауреата.

1968–1969 рр. "Перше десятиліття театру. Як майже кожного року, 1 квітня прем'єра вистави у перепов-

їхніх опонентів вже давно і слід прочах.

"На банкеті на честь завершення фестивалю представники багатьох театрів (окрім лауреатів) підходили до нашого столика, освідувалися у симпатіях. Члени оргкомітету зачитували вітання-епіграми на кожний театр. Нам приєшвили таку:

*"Життя в Києве
ни капелки не страшенно,
Єсть в Києве "Динамо"
и Іващенко".*

1969–1977 рр. Це – період "лауреатської лихоманки", численних виступів з аншлагами. Театр виступав у найбільшій на той час залі Києва –

звання лауреата Республіканського та лауреата Першого Всесоюзного фестивалю самодіяльної художньої творчості трудящих, його – єдиний театр столиці – було нагороджено Великою Золотою медаллю. Трохи згодом театру було присвоєно почесне звання "Народного".

Поїздка до Польщі пройшла з успіхом, театр у прекрасній формі. Про нього пишуть газети, говорять по радіо, фрагменти вистав показують по телебаченню.

1986–2003 рр. "Навесні Чорнобильська трагедія. Як людський характер проявляється в екстремальних ситуаціях, так суть і дух ЕТА проявилися в тому, що він був першим художнім колективом України, який вже через місяць після вибуху в Чорнобилі, за власною ініціативою, без оплати (міські профспілки дали автобус, але не поїхав з нами ніхто), сам поїхав до зони і виступав перед ліквідаторами".

У 1987 р. ЕТА отримав статус державного театру-студії. Був, мабуть, єдиним професійним театром, в якому грали актори-аматори. Розпочали професійний сезон пре-

ЕСТРАДНОМУ ТЕАТРУ АМАТОРІВ – 45!

дат наук, доцент, заслужений працівник культури України.

"Прем'єра першої вистави "Без весни винувати" відбулася 5 травня 1959 р. в актовому залі КПІ (Перший корпус, 3-й поверх). Схвальний відгук про прем'єру надрукувала тоді найпопулярніша газета "Вечірній Київ".

Багато з тих, хто на той час були акторами театру, ставали режисерами телебачення, професійними майстрами сцени. Проте їх творчий доробок не окреслиш одним рядком. Кожний сезон мав свої особливості.

1960–1961 рр. Фрагменти вистави "Без весни винувати" показало Українське телебачення. Акторів почали впізнавати на вулицях, з ними віталися викладачі. Комусь

– від теплої прийоми незнайомими глядачами.

"В цьому ж сезоні зародився такий популярний сьогодні КВН. ЕТА був учасником першого українського телевізійного КВНУ – ми підготували домашнє завдання. За шестизначною шкалою журі на чолі з відомим композитором Оскаром Сандлером оцінює наш виступ у 12 балів – за оригінальність і майстерність".

1964–1965 рр. Театру 5 років. "Скрізь сприймають нас дуже тепло. Комсомол починає нами пишатися, розуміючи, що це чи не найкраща і найефективніша форма виховної роботи".

1965–68 рр. Театр має поповнення: вступив на перший курс молодший брат Віталія Іващенка – Євген,

неній актовій залі КПІ. Називається вона "П'ять років крізь усмішку".

"Цю ж виставу ми повезли і на регіональний фестиваль СТЕМів, де вперше зіткнулись із тінню стороною театральних фестивалів і конкурсів". Чи то із заздрощів, чи із конкуренції, ЕТА звинувачували у неактуальності, ганьбили комедію як жанр мистецтва. Проте В. Іващенко, посилаючись на класиків і на розумних авторів, обгрунтував не просто законність існування комедії, а й її унікальність в людській культурі, а головне – у

Жовтневому палаці, виїжджав з гастролі до багатьох міст Радянського Союзу, до Болгарії, Польщі.

У Болгарії довелося грати перекладені на болгарську мову вистави. Проте, везли туди ще й декілька "російських", – доводилося точно й виразно артикулювати. "Глядачі все зрозуміли і реагували так, наче ми грали болгарською. Виявляється, коли ми виступали тут минулого разу, все було записано на магнітофон, потім перекладено і багато разів зіграно тутешнім студентським театром".

складності її створення і постановки. "Що тут почалося! Але ми вели себе гідно. Я зауважив: "Час покаже, хто має рацію." Час показав – ЕТА працює п'ять десятиріччя, а

В ці ж роки відбулася і зміна покоління, була організована акторська студія для новачків.

1977–1986 рр. "Рішенням журі та оргкомітету ЕТА КПІ присвоєно

м'єрою В. Іващенка і Сурена Шахбазяна (оператора і режисера кіностудії ім. О. Довженка) "Сусіде, заходь!". Згодом поставили нову комедію В. Іващенка "Потрібен блазень" та комедію для молодших школярів "Барабашка", де крім акторів ЕТА грали їхні діти і пудель.

Фінансовий обвал 1992 р. поклав край госпрозрахунковій роботі театру. ЕТА знову став університетським аматорським колективом.

2004 р. "Естрадний театр аматорів не міняє своїх ідеалів. Не так багато, як колись, але приходять до театру студенти, яких гріє тяга до справжнього мистецтва, які мають насолоду упричетнитися до магії театру, до високого вміння розсмішити заклопотаних і сумних, нагадати їм, що вони прийшли в світ, аби радіти життю, в якому все залежить від точки зору і світосприйняття". "Ми не влаштуємо їм ніяких вступних іспитів. Сидить, дивіться, як сподобається, приходьте ще. Дасмо новачкам спочатку маленькі ролі, потім більші. Так поступово і формується акторська індивідуальність."

ЕТА виповнюється 45 років. Тож побажаємо нашому імениннику нових творчих злетів, натхнення і нескінченного гумору. Щастя тобі, ЕТА!

*Підготувала Катерина Білокоп
Використано матеріал альманаху
"Крила" (НТУУ "КПІ", 2002р.)*

В Державному політехнічному музеї при НТУУ "КПІ" (ДПМ) відкрилася експозиція технічного антикваріату, куди увійшли предмети, передані музею митниками. Колекція складається з трьох частин: предмети техніки та побуту, нумізматики (монети), фалеристика (ордени та медалі).

Серед предметів техніки та побуту варто виділити працюючий барометр у художньому дерев'яному обрамленні, колекцію годинників (кишенькових, наручних та настінних). Чудово зберігся кишеньковий годинник Буре, цікавий і англійський срібний наручний годинник з написом: "Ветерану Красної Армії от губкомиссии в честь 5-летия Красної Армії 1923 г.". Широко представлені оптичні прилади: біноклі ХХ ст., англійська зорова труба (початок ХІХ ст.), фотоапарати, фотокамери; є навіть "лейка", виготовлена до Олімпійських ігор у

Берліні в 1936 р., та старовинний фотоапарат у сундуці (початок ХХ ст., Англія). Більш складна техніка представлена швейдними машинами Singer і PFAFF. Серед побутових приладів

Антикваріат від митників

виробляються терези на 9 пудів (ХІХ ст.) у робочому стані та навесний замок Олексія Арефьова (1904 р.) – хоч зараз замикай брами.

Тут же 18 тульських самоварів. Серед них 5 – Товариства самоварної фабрики

спадкоємців Василя Степановича Баташева. Ця продукція мала нагороди багатьох Всєросійських та Міжнародних художньо-промислових виставок, поставлялася вона і до імператорського дво-

ру. Більшість представлених самоварів виготовлено з латуні. Два з них – із міді й томпаку – є унікальними. До речі, самовари в Тулі почали виробляти у 1778 р., у 1808 р. там працювало вже 8 фабрик, а на початку ХХ ст. – 50, де виробляли 660 тис. "пузатих кип'ятиль-

ників, токар по дереву. На початку ХХ ст. фабрики В. С. Баташева випускали 54 види самоварів.

Нумізматики охоплює період від першої половини ХVІІІ ст. до другої половини ХХ ст. Тут представлені монети різних країн та континентів пере-

важно царської Росії, починаючи від часів Петра ІІ (1727–1730 рр.). Є унікальна монета часів Петра ІІ (неписьменні люди могли з'ясувати її номінал, порівнявши кількість вибитих на ній зірочок).

У частині "Фалеристика" представлені ордени та медалі Радянського Союзу й відзнаки фашистської Німеччини. Тут можна побачити орден Леніна, орден Трудового та Червоного прапорів, "Знак Пошани", орден Червоної Зірки, Вітчизняної війни (І–ІІ ступенів) та Слави (ІІІ ступеня).

Представлені предмети будуть включені до колекції ДПМ. Ми сподіваємося на продовження плідної співпраці з Державною митною службою України та іншими правоох-

ронними органами.
*Л. С. Перелигіна,
вчений секретар ДПМ*

Напругу в московській електромережі буде знижено на 15%

У найближчі три місяці напруга у всіх московських розетках буде 185 В. Ось як прокоментував це рішення представник Мосенерго Віктор Мірошников: "У Москві навантаження на побутову електромережу

в 3-4 рази перевищує норму. Як наслідок – часті відключення електрики. Тому зниження напруги цілком виправдане і є оптимальним вирішенням проблеми".

В.Мірошников також заявив, що зміна вольтажу відбудеться шляхом планової заміни трансформаторного устаткування. Перехід на новий стандарт має пройти досить швидко і безболісно.

Фахівці Мосенерго нагадують, що практично всі сучасні моделі електроприладів можуть функціонувати при напрузі від 100 до 250 вольт і п'ятнадцятивідсоткове зниження живлення ніяк не позначиться на їх роботі. Проте вони рекомендують споживачам проконсультуватися в кожному окремому випадку у відповідних сервісних центрах. Особливо це стосується приладів, випущених до 1990 р.

У Новосибірську розроблена універсальна паста

Новосибірська компанія "Фрі-текс" випустила на ринок універсальну пасту, розроблену на основі новітніх конверсійних технологій.

Ця паста підходить для чищення зубів, натирання взуття і паркету, ідеальна як шпаклівка та як клей

для склеювання будь-яких матеріалів, як основа цементної суміші, як ароматизатор, є поживним продуктом харчування, матеріалом для ліплення тощо. Розведена у воді паста може бути чудовим освіжаючим напоєм.

На даний момент інструкція, яка додається до пасту, містить більше 15 тисяч варіантів її застосування.

Компанія вважає, що паста зробить революцію на ринку споживчих товарів.

Студент із Брянська розробив революційний архіватор даних

У грудневому номері журналу "Enjoy the Science" опубліковано статтю студента Брянського державного інституту Владислава Лищенка про його нову розробку – архіватор даних.

Владислав – переможець багатьох математичних олімпіад, золотий медаліст, автор кількох винаходів. Він заявив про те, що його метод стиснення інформації у 3-5 разів ефективніший за усі існуючі зараз.

Принцип роботи архіватора Лищенка досить простий. На зміну стандартній LZW-компресії автор пропонує технологію додавання. Дані вихідного файлу переводяться в послідовність чисел. Потім кожне чис-

НОВИНИ ТЕХНІКИ З ІНТЕРНЕТУ

ло компресується у вигляді суми всіх його цифр. Так, наприклад, число 39344, представлене у двійковій системі (1001100110100110) і архівоване архіватором Лищенка, виглядатиме як 8, а, скажімо, число 5234974654 – 49. Запаковані дані записуються у файл-архів з розширенням .lar.

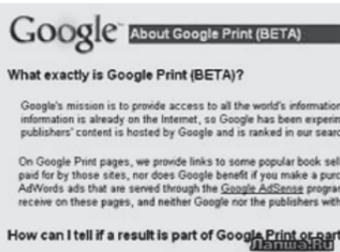
Цікаво, що ступінь стиснення інформації практично не залежить від типу даних. Архіватор Лищенка однаково добре пакує як прості текстові файли, так і ZIP-архіви. Середній коефіцієнт стиснення становить 90%.

За словами автора, випуск першої комерційної версії архіватора намічено на середину 2004 року.

До цього часу Владислав має намір забезпечити програму сучасним інтерфейсом і вирішити невеличку, проте досі не вирішену проблему розархівування даних, запакованих цим методом.

Пошукова система Google започаткує пошук у книгах

Компанія Google оголосила про введення в тестову експлуатацію нового сервісу – пошуку по всій коли-небудь виданій літературі. За словами розробників, пошук у книгах з використанням системи займає від 0,1 секунди до 7-8 годин.

Такий великий діапазон тривалості пошуку пов'язаний з відсутністю деяких книг в електронному вигляді. Для вирішення цієї проблеми в компанії створений спеціальний відділ, які нараховує 150 фахівців, що будуть займатися ручним пошуком у книгах, а також у разі потреби зв'язуватися з бібліотеками, книжковими фондами і літературними експертами.

У даний момент бета-версія сервісу доступна для публічного користування. Введення ж в експлуатацію фінальної версії намічено на початок 2007 року.

Європейський зонд підірве комету, що загрожує Землі

Через дві години після старту зонд Rosetta Європейського космічного агентства відокремився від французької ракети-носія Ariane-5G+ і почав свій шлях до комети Чурюмова-Герасименка, що знаходиться за орбітою Юпітера.

Метою місії є спуск 100-кілограмового модуля Philae на ядро комети для аналізу його складу, що не змінювався орієнтовно з моменту утворення Сонячної системи.

Друга – основна – ціль апарата Rosetta – детонація термоядерного заряду, що містить 4 кілограми збагаченого плутонієм урану в ядрі комети, діаметр якого досягає чотирьох кілометрів.

За даними астрономів, комета Чурюмова-Герасименка, з імовірністю 85,32% може зіткнутися із Землею 19 вересня 2016 року о 15:23 за київським часом. За твердженням фахівців, наслідки падіння комети на Землю можуть стати катастрофічними для людства.

Нагадаємо, що проект Європейського космічного агентства виявився під загрозою зриву після двох відкладених стартів Ariane-5G+. Першого разу запускові з космодрому Куру у французькій Гвіані перешкодила погана погода, другого разу – гарна.

За матеріалами сайту <http://www.lapsha.ru>

Стратити не можна помилувати

Усі неприємності поділяються на великі, тобто наші власні, і дрібні, тобто чужі.

Errare humanum est – людині властиво помилятися. І особливо людині молодій, яка часто надлишок своєї енергії витрачає далеко "не з мирною метою".

...Постійно спілкуючись з найдивовижнішими й найталановитішими представниками людства – студентами, іноді стаєш свідком таких їхніх вчинків, за які їм доводиться відповідати. Саме в таких випадках перед тобою і стає вічне питання: "Як вчинити: покарати чи ні?". І виникає воно далеко не зневажливо, бо, як засвідчує досвід, саме ті студенти, яким "у перший раз" ти пішов назустріч, дуже часто оступаються і вдруге, і втретє. І тут я завжди пригадую випадок, який стався зі мною.

...Коли одна з головних транспортних артерій міста – Брест-Литовський проспект "перетворювався" на проспект Перемоги, я, як і більшість киян, переходив його напростець, ігноруючи недавно збудовані підземні пішохідні переходи. Якоюсь, у черговий раз поспішаючи з тролейбуса до рідного політехнічного інституту, я почув неприємну трель міліцейського свистка й побачив на тому боці проспекта стража порядку. Враз усі пішоходи, навіть старенькі бабусі з ключками, які до цього ледве пересували ноги, кинулися врозсіч, і з численних порушників чомусь лише тільки я залишився сам на сам з міліціонером.

– Сержант Петренко, – представився він. – Порушуємо, хлопчине, правила дорожнього руху. Чому не користуємося підземним переходом?

– Але ж так зручніше, подивіться – усі так ходять. До того ж і машин практично нема, – почав я виправдовуватися.

– Може бути, може бути... – виймаючи з планшета квитанцію, відповів він, – але все одно доведеться сплатити штраф. З тебе три рублі.

Треба було рятувати вміст свого гаманця.

– Товаришу сержанте, ви що – але ж я студент і для мене це досить серйозні гроші, – у моєму голосі почулися схвильовані нотки.

– Та все я розумію! Але якщо ж зараз тебе відпустю, то завтра ти знову порушиш, а якщо сплатиш штраф, то, я впевнений, наступного разу ти так не зробиш, – філософськи зауважив він.

Я відчув, що сперечатися марно, і з жалем розпрощався з "тройкою". Найцікавіше те, що міліціонер виявився непоганим психологом: тривалий час користувався виключно підземними переходами й переходив вулицю лише на зелене світло світлофора. Невдовзі я з деякою тривогою помітив, що став занадто правильним, але все стало на свої місця, коли батько, прийшовши одного разу з роботи, між іншим розповів про дружину свого товариша, яка нещодавно повернулася з чоловіком з Європи: він служив у Групі радянських військ у Німеччині.

Після її повернення до Союзу знайомі стали помічати, що перед переходом вулиці вона мимоволі кладе руку на праву сідницю, а коли раптово чує звук міліцейського свистка, то цей рух взагалі стає аж надто очевидним. На обережне запитання мого батька її чоловікові він з явною неохотою розповів, що одного разу, тільки-но приїхавши до Німеччини, жінка за звичкою переходила вулицю на червоне світло, коли раптово підскочила: постоєвий мовчки (і без жодних штрафів!) зі свого маху ударив її своєю гумовою палицею трохи нижче талії, а належне "відбивши" бажання порушувати правила дорожнього руху...

От і зараз, коли від тебе часто залежить якщо не доля студента, то бодай стипендія, часто ловиш себе на думці, що поступово починаєш розуміти хірургів, яким іноді доводиться робити людині боляче, аби згодом вона почувала себе здоровою.

І.Мікульонко,
заступник проректора з навчальної роботи

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних посад
завідувачів кафедр (доктор наук, професор)

- автоматизації енергосистем;
- фізичного виховання і спорту;
- спортивного вдосконалення;
- наукових, аналітичних та екологічних приладів і систем.

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.

Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімната 114.

ОГОЛОШЕННЯ

Провідна фірма, яка спеціалізується на виробництві та продажу хімічних реактивів, шукає для роботи в представництві у м. Києві кандидата на посаду "Торговий представник".

Вимоги:

- освіта вища (або подібна);
- динамічність;

– можливість працювати поза-урочно;

- водійські права;
- закордонний паспорт;
- володіння ПК;
- бажане знання польської мови.

Завдання:

Пропаганда і продаж продукції РОСН S.A.

Пошук нових клієнтів, аналіз і пошук інформації про ринок, звітність.

Винагорода:

Пристойна оплата, яка залежить від результатів продажу + посадовий оклад, професійне навчання у Польщі, службовий автомобіль, мобільний телефон.

Резюме прохання відправляти на e-mail: pprzybyszewski@4web.pl

ВЕТА КОПСЕРВІС

НОВИЙ ЦЕНТР ОПЕРАТИВНОЇ ПОЛІГРАФІЇ ПРОПОНУЄ СВОЇ ПОСЛУГИ

- Тиражування на різнографі та копіювання до А3
- Друк та широкоформатний друк до А0+
- виготовлення брошур, листівок. Ламінування
- Канцтовари, папір А3, А4 (білий та кольоровий)
- Витратні до принтерів та комплекти для заправки картриджів
- Комп'ютери та комплектуючі (в наявності та на замовлення)
- Офісне приладдя

НИЗЬКІ ЦІНИ НА ВСІ ПОСЛУГИ !!!

9-00 18-00 НЕДІЛЯ - ВИХ.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ 241-66-95

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
Н.В.МУРАШОВА

Регістраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ«Атопол»,
м. Київ, пр. Червоних козаків, 9
Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.